

Bevilling til merudgifter til håndtering af fordrevne fra Ukraine

22/3632 Åben Sag

Sagsgang

ØK, KB

Sagsfremstilling

Situationen i Ukraine og det forventede store antal af fordrevne Ukrainere, der kommer til landet, vil medføre, at den kommunale forvaltning står med en række opgaver som skal løses, og som belaster den kommunale økonomi. Der vil derfor være behov for en række bevillinger på driften til at dække forventede merudgifter i den aktuelle situation. Det vil blandt andet være udgifter i forbindelse med at modtage de fordrevne fra Ukraine herunder klargøring af boliger, boligplacering, integrationsindsatser, hjælp til at hurtigt at få folk i beskæftigelse fra jobcentrets side samt etablering af ekstra modtageklasser i folkeskolen. De ekstra bevillinger vil således være med til at understøtte, at de nye borgere i kommunen hurtigt kan blive selvforsørgende.

Der er ikke et samlet overblik over hvor stor andel af ukrainere, der vil blive placeret i Norddjurs Kommune. Der er udmeldt et forholdsmæssige kommunetal af Udlændingestyrelsen som betyder at Norddjurs Kommune skal modtage 88 fordrevne, hver gang, der er kommet 10.000 fordrevne til landet. Kommunalbestyrelsen har den 28. marts 2022 truffet en principbeslutning om at modtage 100 personer for hver 10.000 der kommer til landet, dog foreløbigt op til 30.000, hvorefter det er kvoten på 88 der igen gælder. Den seneste udmelding fra regeringen er, at der kan komme op til 100.000 fordrevne ukrainere til Danmark. I bekendtgørelsen om forholdsmæssige kommunetal for 2022 til fordeling af personer omfattet af midlertidig opholdstilladelse, har Udlændingestyrelsen mandat til at anvende en anden fordelingsnøgle end den blev anvendt i forhold til de først modtagne 10.000 personer. Udlændinge- og integrationsministeren har 1. april meddelt at de fremtidige fordelinger vil bygge på indbyggertal. Det betyder, at Norddjurs Kommunes kvote pr. 10.000 personer bliver lavere end de tidligere udmeldte 88 personer. Forvaltningen er meget opmærksom på, hvad det betyder for Norddjurs Kommune.

Der er tale om en særlig situation hvor ressourceforbruget vil være vanskeligt at opgøre. I vurdering af ressourceforbruget vil der derfor også indgå en vurdering af hvor mange opgaver der vil kunne løses ved anvendelse af eksisterende ressourcer.

I den indgåede aftale mellem regeringen og KL sikres det, at udviklingen i den kommunale økonomi på baggrund i modtagelsen af fordrevne fra Ukraine, kommer til at indgå i forhandlingerne om kommunernes økonomi for 2023. Dette gælder både serviceområdet og budgetgarantien, for både 2022 (midtvejsregulering) og 2023.

Der er foreløbig lavet en midlertidig aftale, hvor kommunerne modtager 500 kr. pr. person pr. dag for de ukrainere som er kommet til landet og afventer opholdstilladelse. I henhold til aktstykket, som giver mulighed for kommunerne at yde tilskud, vil kompensationen til kommunerne blive opgjort skønsomt, og blive udbetalt i forbindelse med midtvejsreguleringen 2022. Alle beløb bliver afregnet via midtvejsreguleringen fordeles efter indbyggertal. Dette betyder, at Norddjurs Kommune vil modtage en andel på 0,63 pct. af den udmeldte kompensation i 2022.

Forvaltningen vil følge udviklingen meget nøje, også på de områder, hvor det på nuværende tidspunkt ikke er muligt at opgøre om der bliver et bevillingsbehov som eksempelvis dagpasningsområdet.

Sammenhæng til andre politikker/strategier og fagområder

Der er sammenhæng til forvaltningens taskforce til koordinering af indsatsen til fordrevne fra Ukraine.

Økonomiske konsekvenser

Arbejdsmarkeds- og integrationsområdet

For at kunne afhjælpe med indsatser indenfor beskæftigelses-, jobformidlings- og boligplaceringsområdet har arbejdsmarkeds- og integrationsområdet behov for en række midlertidige opnormeringer i indeværende og næste år. Forvaltningen har foretaget en række beregninger på baggrund af det forventede antal personer. Bevillingsmæssigt tages der afsæt i en rammekvote på 300 personer. Da ordningen tidligst kan blive iværksat per 1. maj, vil bevillingen blive udregnet på baggrund af 8 måneder i 2022. Dette svarer til at der skal tilføres midler i 2022 for i alt 2,095 mio. kr. Da det fremtidige ressourceforbrug til håndtering af fordrevne Ukrainere i 2023 ikke kan fastslås på nuværende tidspunkt, vil vurderingen af behovet for at tilføre ekstra ressourcer i 2023 blive taget op i forbindelse med budgetprocessen for 2023 – 2026.

Der er derudover behov for at etablere en akuttelefon som er planlagt til at skulle være aktiv i 4 måneder. Det er forventningen at der maksimalt vil være 65 timers udkald om måneden som skal afregnes med overtidbetaling. Samlet skønnes denne opgave over de 4 måneder at koste 0,184 mio. kr.

Borgerservice

Som en del af håndteringen af de fordrevne fra Ukraine, vil Norddjurs Kommunes borgerservice tilsvarende som arbejdsmarkedsområdet, have behov for en mernormering som følge af ekstra opgaver. Det er forventningen af denne opgave vil kunne løses med en mernormering på et halvt årsværk. Denne mernormering er anslået til at være nødvendig i resten af 2022, og vil i lighed med arbejdsmarkedsområdet først kunne blive iværksat per 1. maj. Den samlede omkostning til opnormeringen i borgerservice vil koste 0,139 mio. kr. i 2022. Vurderingen af behovet for at fastholde mernormeringen i 2023, vil i lighed med arbejdsmarkedsområdet, blive taget op i forbindelse med budgetprocessen for 2023 - 2026

Skole- og dagtilbud

Ud fra den familiesammensætning som de allerede ankomne af fordrevne fra Ukraine har, vil der til en start være behov for at etablere 3 modtageklasser i folkeskolen. I henhold til tildelingsmodellen koster en modtageklasse 0,780 mio. kr. på årsbasis. Klasserne etableres snarest, og derfor beregnes bevillingen fra 1. april 2022. Samlet giver dette et bevillingsbehov på 1,755 mio. kr. Der kan blive behov for yderligere modtageklasser.

Det er ikke muligt at komme med et bud på en effekt på dagtilbudsområdet endnu, derfor er der ikke taget stilling til en bevilling på dette område for nuværende.

Klargøring af Mølleskolen til midlertidig beboelse

Forvaltningen anbefaler, at Mølleskolen gøres klar til indkvartering af et større antal personer. Bygningen vil blive klargjort i etaper i takt med behovet for indkvartering. Det er i den forbindelse nødvendigt at afholde udgifter til klargøring af ejendommen og til møblering. Der søges om en bevilling på 1 mio. kr.

Finansiering af bevillinger

Midlerne til finansiering af omkostningerne i forbindelse med håndteringen af de fordrevne fra Ukraine, forslås finansieret ved anvendelse af midlerne fra puljen til værn om serviceramme. Puljen er i årsbudgettet på 9,5 mio. kr. i 2022. Den samlede bevilling i denne sag udgør 5,173 mio. kr., hvilket betyder at der refterer 4,327 mio. kr. i puljen i 2022. Finansieringen i 2023 henvises til forhandlingerne om budget 2023 - 2026. Bevillingerne vil således reducere det økonomiske råderum i 2022 og 2023 i det omfang kommunen ikke opnår fuld kompensation fra staten.

Udviklingen følges tæt, og hvis antallet af ukrainere ikke når op på 300 eller hvis det ikke bliver nødvendigt at aktivere hele Mølleskolen vil en forholdsmæssig del af bevillingen gå tilbage til puljen om værn om servicerammen, jf. de aftalte spilleregler for bevillinger.

Indstilling

Den konstituerede fællesforvaltningsdirektør indstiller,

1. at der gives bevilling til arbejdsmarkedsafdeling under økonomiudvalget på 2,095 mio. kr. i 2022 svarende til i alt 7 årsværk til arbejdet med fordrevne ukrainere
2. at der gives bevilling til arbejdsmarkedsafdeling under økonomiudvalget på 0,184 mio. kr. til drift af en akuttelefon i 4 måneder
3. at der gives bevilling til borgerservice under økonomiudvalget på 0,139 mio. kr. i 2022 svarende til et halvt årsværk
4. at der gives bevilling til skole og dagtilbud under børne- og ungdomsudvalget på 1,755 mio. kr. i 2022 til etablering af 3 nye modtageklasser
5. at der gives bevilling til klargøring og møblering af Mølleskolen for 1 mio. kr. med henholdsvis 0,5 mio. kr. til vej og ejendomme under miljø- og teknikudvalget og 0,5 mio. kr. til arbejdsmarkedsafdelingen under arbejdsmarkedsudvalget.
6. at de samlede udgifter finansieres ved anvendelse af midler fra puljen til værn om servicerammen under økonomiudvalget.

Beslutning i Økonomiudvalget den 20-04-2022

Ad. 1-6. Tiltrådt.

Kasper Vindbjerg (F) stillede ændringsforslag til punkt 4, at der desuden gives en bevilling til opnormering af en psykologstilling - med fokus på de behov som de fordrevne ukrainere måtte have – svarende til 0,650 mio. kr. for 1 årsværk.

Økonomiudvalget besluttede, at forvaltningen forud for behandlingen i kommunalbestyrelsen belyser behovet for udvidelsen af en psykologstilling i forhold til de fordrevne ukrainere.

Forvaltningen bemærker

Belysning af behovet for at udvide med en psykologstilling i forhold til fordrevne ukrainere.

For nuværende består psykologbistanden fortrinsvis af sparring og vejledning til de professionelle omkring børnene/eleverne i modtageklasserne og i daginstitutionerne. På sigt må det forventes, at der desuden bliver et behov for undersøgelse og udredning i forbindelse med specialpædagogiske behov og i forbindelse med udslusning til de almene klasser. Tidligere erfaringer viser, at der også på sigt vil være brug for tale/høre-konsulenter. Dette tilbud leveres af Trivsel og Læring (PPR).

Desuden må der forventes at kunne komme et behov for behandling af eksempelvis traumer og sorg hos de fordrevne børn og unge fra Ukraine, som med fordel kan dækkes af en psykolog. Dette tilbud leveres af Familiehuset/FTI.

På nuværende tidspunkt løftes opgaven ved at skære på serviceniveauet på de eksisterende sager og ved at øge ventetiden generelt på psykologisk bistand fra Trivsel og Læring (PPR).

Det vurderes, at opgaven på nuværende tidspunkt vil kunne løftes med en bevilling svarende til ca. en halv stilling startende fra 1.6. 2022. Det vurderes på nuværende tidspunkt, at evt. behov for behandling v. psykolog i regi af Familiehuset/FTI for nuværende også løses indenfor denne vurderede ramme på en halv stilling.

Det skal bemærkes, at det tidligere har vist sig vanskeligt at rekruttere, såfremt der ikke er tale om en fuldtidsstilling og at stillingens varighed også har betydning for rekrutteringsmulighederne.

Med det forventede antal flygtninge vil der formodentligt være et øget behov for bistand til daginstitutions- og skoleområdet.

Psykologhjælp til voksne er ved henvisning gennem egen læge.

Beslutning i Kommunalbestyrelsen den 26-04-2022

Ad. 1-6. Godkendt.

Kommunalbestyrelsen godkendte endvidere Kasper Vindbjerg's (F) ændringsforslag til punkt 4, om at give en bevilling til opnormering af en psykologstilling - med fokus på de behov som de fordrevne ukrainere måtte have – svarende til 0,650 mio. kr. for et årsværk finansieret af pulje til værn om servicerammen. Herefter resterer der 3,677 mio. kr. i puljen i 2022.

Afbud:

Jens Kannegaard Lundager (D)

Tom Bytoft (A)

Bilag:

1 -	Åben	Vurdering af kapacitet i Norddjurs Kommune til	(58193/22)	(H)
3278154		fordrevne til Ukraine		